

много други, които остават неизследвани, непознати, защото още не сме успели да ги видимъ съувеличително стъкло — толкова дребни и невидими сътѣ.

Такива съ, между другите, и микробите на едрата шарка, на скарлатината, на брусницата, на магарешката кашлица.

Тия микробы живѣятъ въ настъ и около настъ. Ние ги дишаме, пиемъ ги, поглъщаме ги съ нашата храна — тѣ съ навсѣкѫде. Ала докато един отъ тѣхъ вирѣятъ у настъ безъ да ни вредятъ, други пъкъ ни причиняватъ страшни пакости, хвърлятъ ни въ тежки и смъртоносни болести, на които даваме много жертви. Кой не знае, какви поразии вършатъ всрѣдъ населението и скарлатината, и брусницата, и тифусътъ, и холерата, и петнистиятъ тифъ, и инфлуенцата?

Всички тия болести се причиняватъ отъ микробы, които ние наричаме зарази, а болестите — микробни или заразни. Старите хора съ ги наричали редушки, повлачище, баба шарка, вещици, зълъ духъ и др. Нашето просто и непросвѣтено население и днесъ още ги нарича така. Тѣ не съ познавали и не познаватъ сѫщността имъ, отдаватъ тѣхната поразия на Божи гнѣвъ, на зла сѫдба, на изкупление сторени грѣхове, на непрокопсия, на орисия. И, поради това, съ безсилни да се борятъ съ тѣхъ, оставяйки се на произвола на сѫдбата. И тежко патятъ.

Днесъ работата ни съ заразни-

тѣ болести съвсемъ се измѣни. Ние знаемъ вече, че заразната болестъ не е нѣщо случайно. Тя не може току така да се прѣкне дето си поискано и както си иска. Здравето и болестъта съ нѣща строго опредѣлени. Тѣ се подчиняватъ на естествени закони, на каквито е подчинено всичко въ природата. И ако човѣкъ има днесъ съ що да се гордѣе, да се счита господарь на природата, то е само поради способността си да се добира до познанието на природните закони и да се нагажда къмъ тѣхъ, за да ги използува за своя облага и сгода.

Сѫщото може да се каже и по отношение на болестите и патилата ни. Човѣкъ, чрезъ ума си, чрезъ разума си днесъ все повече и повече се добира до познаване законите на здравето и на боледуването и все повече и повече става господарь на болестите и сигуренъ ковачъ на своето физично и морално благополучие.

Невидимиятъ свѣтъ доскоро ни обгръщаше съ тѣмата и проклетията си. Благодарение на учениците хора, на лѣкарите, на природоизпитателите, предъ настъ отъ денъ на денъ се разпрѣска тѣмата и проклетията на невидимия свѣтъ и ние заживѣваме въ свѣтлината на познанието, на просвѣтата, на науката, безъ която нѣма прокопсия въ нищо, нѣма здраве и успѣхъ, нѣма щастие.

Нека всички заживѣвемъ съ благословената жаждата за наука и просвѣтба!